

บทที่ 5

การบันทึกบัญชีสำหรับกิจการจำหน่ายสินค้า

กิจการจำหน่ายสินค้า คือ กิจการที่ทำการซื้อสินค้าจากผู้ค้าส่งแล้วนำไปขายต่อซึ่งอาจจะเป็นการขายส่งให้กิจการอื่นเพื่อนำไปขายต่ออีกทอดหนึ่ง หรือขายปลีกให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง รายได้ส่วนใหญ่ของธุรกิจประเภทนี้จึงได้มาจากการขายสินค้า และมีค่าใช้จ่ายรายการสำคัญคือ ต้นทุนขาย ตัวอย่างของธุรกิจประเภทนี้คือ ห้างสรรพสินค้า ปั้มน้ำมัน เป็นต้น

การบันทึกบัญชีซื้อขายสินค้า

ก่อนที่จะศึกษาถึงวิธีการบันทึกบัญชีซื้อและขายสินค้า ควรที่จะทำความเข้าใจว่าในการซื้อสินค้ามาเพื่อขายนั้น นอกเหนือจากต้นทุนสินค้าที่ซื้อแล้วกิจการอาจต้องจ่ายเงินเป็นค่าขนส่งสินค้า หรืออาจได้รับเงินคืนในกรณีที่มีการส่งคืนสินค้าให้ผู้ขาย ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงสิ่งต่อไปนี้

- ค่าขนส่งสินค้า (Freight)
- ส่งคืนสินค้า (Purchases Returns)
- ส่วนลดเงินสด (Cash Discounts)

ค่าขนส่งสินค้า (Freight)

ในการซื้อขายสินค้า เงื่อนไขที่สำคัญข้อหนึ่งซึ่งผู้ซื้อผู้ขายควรตกลงกันได้แก่เงื่อนไขในการสั่งมอบสินค้าเพราการซื้อขายจะสมบูรณ์ต่อเมื่อมีการสั่งมอบสินค้าให้เรียบร้อยแล้วในบางครั้งการซื้อสินค้าผู้ซื้ออาจต้องไปรับมอบสินค้าที่ร้านค้าหรือคลังสินค้าของผู้ขาย ถ้าเป็นการขายระหว่างประเทศสถานที่สั่งมอบมากเป็นสถานีรถไฟหรือสถานีขนส่ง ณ เมืองผู้ขายหรือเมืองของผู้ซื้อแล้วแต่จะตกลงกัน ราคาซื้อขายสินค้าที่ผู้ขายส่งมอบสินค้าที่ร้านค้าของผู้ซื้อย่อมสูงกว่าราคากลางที่ผู้ซื้อต้องชำระเงินส่งเอง ค่าขนส่งสินค้าที่กิจการได้จ่ายไปได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าแรงงาน ทางอากาศ ค่าธรรมเนียมไฟและค่าขนส่งโดยรถบรรทุก เป็นต้น เนื่องจากค่าขนส่งสินค้าที่ซื้อมา มีลักษณะต่างกับค่าขนส่งสินค้าที่ขายไป จึงได้แยกบัญชีค่าขนส่งสินค้าออกเป็น 2 บัญชี คือ บัญชีค่าขนส่งเข้า และบัญชีค่าขนส่งออก

ค่าขนส่งเข้า คือค่าขนส่งสินค้าซึ่งผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระออกค่าขนส่งเอง ค่าขนส่งเข้านี้ จึงรวมเป็นต้นทุนสินค้าด้วย

ค่าขนส่งออก คือค่าขนส่งสินค้าซึ่งผู้ขายเป็นผู้รับภาระออกค่าขนส่งเอง ค่าขนส่งออกนี้ก็อเป็นค่าใช้จ่ายในการขาย

ถ้าเป็นการค้าระหว่างประเทศราคาซื้อขายสินค้าซึ่งผู้ซื้อเป็นผู้ออกค่าขนส่งเองเรียกว่า F.O.B. Shipping point ซึ่งเท่ากับ ค่าขนส่งเข้า ส่วนราคาซื้อขายซึ่งผู้ขายเป็นผู้ออกค่าขนส่งเรียกว่า F.O.B. Destination ซึ่งเท่ากับค่าขนส่งออก

ส่วนลดสินค้า (Purchases Returns)

ถ้าสินค้าที่ซื้อมาผิดประเภทหรือชำรุดเสียหาย กิจการค้าย่ออมมีสิทธิที่จะส่งสินค้าคืนให้ผู้ขาย หรือขอให้ผู้ขายลดราคาให้ เมื่อผู้ซื้อส่งคืนสินค้าหรือขอให้ผู้ขายลดราคาให้ ผู้ซื้อควรแจ้งให้ผู้ขายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยจัดทำเอกสารในการขอลดหนี้ เรียกว่า Debit Note เอกสารนี้ทำให้ผู้ขายได้ทราบว่าผู้ซื้อเดบิตบัญชีผู้ขายด้วยเหตุอะไร ตรงกันข้าม ถ้าผู้ขายได้รับแจ้งการส่งสินค้าคืนหรือการขอลดราคาแล้ว ถ้าผู้ขายยินยอมลดราคาให้ผู้ขายจะออกหลักฐานให้เรียกว่า Credit Note ในทางปฏิบัติกิจการค้านำดเล็ก มากไม่ทำเอกสารใดๆทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นผู้ส่งสินค้าคืนหรือผู้รับสินค้าคืน

ส่วนลดเงินสด (Cash Discounts)

ในการซื้อขายสินค้า ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกันว่าผู้ซื้อจะต้องชำระค่าสินค้าให้แก่ผู้ขายเมื่อไร โดยทั่วไปผู้ขายมักให้เครดิตแก่ผู้ซื้อเป็นระยะเวลาหนึ่ง เช่น 30 วัน, 60 วัน เป็นต้น ระยะเวลาในการให้เครดิตนี้จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจการค้าที่จำหน่ายสินค้า ความน่าเชื่อถือของผู้ซื้อ ในบางครั้งผู้ขายอาจให้เครดิต 30 วันแต่ผู้ขายก็อาจจุ่งใจให้ลูกค้าชำระหนี้ค่าสินค้าก่อนกำหนดเวลาโดยการยินยอมให้ส่วนลดแก่ผู้ซื้อ เช่น เงื่อนไขการชำระหนี้ค่าสินค้า 30 วัน ถ้าชำระภายใน 10 วัน จะได้รับส่วนลด 2% (เขียนย่อว่า 2/10, n/30) ในกรณีนี้ส่วนลดในการชำระหนี้เรียกว่า “ส่วนลดเงินสด”

ด้านผู้ซื้อส่วนลดเงินสด ถือเป็นรายการหักจากยอดซื้อ เรียกว่า ส่วนลดรับ (Purchases Discounts)

ด้านผู้ขายส่วนลดเงินสด ถือเป็นรายการหักจากยอดขาย เรียกว่า ส่วนลดจ่าย (Sales Discounts)

บัญชีขาย

คือ บัญชีประเภทรายได้ซึ่งทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น วิธีการบันทึกบัญชีจึงเครดิตบัญชีขาย แต่จะบันทึกบัญชีขายเมื่อมีการตกลงซื้อขายเรียบร้อยแล้ว

การขายเงินสด จะบันทึกบัญชีโดย

เดบิต เงินสด	10,000
เครดิต ขาย	10,000
ขายสินค้าเป็นเงินสด	

การขายเชื่อ จะบันทึกบัญชีโดย

เดบิต ลูกหนี้	2,000
เครดิต ขาย	2,000
ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ	

บัญชีรับคืน

สินค้าที่ขายให้ลูกค้าแล้ว ลูกค้าอาจนำสินค้าคืน เพราะสินค้าชำรุด หรือคุณภาพไม่ถูกต้องตามที่สั่งซื้อ กิจการอาจต้องรับคืนสินค้าเหล่านั้นจากลูกค้า การรับคืนทำให้ยอดขายลดลง แต่กิจการไม่นิยมนำไปหักออกจากยอดขายทันทีแต่จะเปิดบัญชีรับคืน โดยบันทึกการรับคืนสินค้าไว้ทางด้านเดบิต และเมื่อสิ้นวาระต้องหักการดำเนินงานจะนำยอดรับคืนไปหักออกจากยอดขายในงบกำไรขาดทุน การบันทึกบัญชีจะเป็นดังนี้

การรับคืนสินค้าที่ขายด้วยเงินสด

เดบิต รับคืน	1,000
เครดิต เงินสด	1,000
รับคืนสินค้า	

การรับคืนสินค้าที่ขายด้วยเงินเชื่อ

เดบิต รับคืน	200
เครดิต ลูกหนี้	200
รับคืนสินค้า	

บัญชีส่วนลดจ่าย

ในการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ กิจการอาจกำหนดเงื่อนไขการชำระค่าสินค้าภายใต้กำหนดเวลาหนึ่ง เช่น 30 วัน หรือ 60 วัน นับแต่วันที่ในกำหนดสินค้า หากลูกค้าชำระหนี้ให้เร็วขึ้น กิจการอาจตกลงให้ส่วนลด เรียกว่า ส่วนลดจ่าย (Sales Discounts) เช่น ลดหนี้ให้ 2% ถ้าชำระเงินภายใน 10 วัน เป็นต้น วิธีการบันทึกบัญชีเป็นดังนี้

เดบิต เงินสด	1,764
ส่วนลดจ่าย	36
เครดิต ลูกหนี้	1,800
รับชำระหนี้โดยหักส่วนลดจ่าย	
จากข้อมูลการขายสินค้าข้างต้น สามารถนำมารัดทำให้รุปของงบกำไรขาดทุนได้ดังนี้	
ขาย (10,000 + 2,000)	12,000
หัก รับคืน (1,000 + 200)	1,200
ส่วนลดจ่าย	<u>36</u>
ขายสุทธิ	10,764

ต้นทุนขาย (Cost of Sales)

ดันทุนขายสินค้า เป็นค่าใช้จ่ายรายการสำคัญสำหรับกิจการที่ขายสินค้าและต้นทุนขายนี้มีความสัมพันธ์กับวิธีการบันทึกสินค้า ซึ่งมีอยู่ 2 วิธี คือ

1. การบันทึกสินค้าแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory)
  2. การบันทึกสินค้าคงเหลืออัลลงวด (Periodic Inventory)

1. การบันทึกสินค้าแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory)

วิธีนี้กิจการจะบันทึกรายการรับจ่ายสินค้าไว้ในบัญชีทุกครั้งทำให้ทราบต้นทุนขาย และสินค้าคงเหลือทุกเวลา ในทางปฏิบัติกิจการจะมีบัญชีคุณสินค้าแต่ละประเภท เพื่อบันทึกปริมาณ และราคาทุนของสินค้าที่รับจ่ายและคงเหลือ ถ้ากิจการมีสินค้าหลายประเภท บัญชีคุณสินค้าแต่ละประเภทเมื่อร่วมกันจะต้องเท่ากับบัญชีแยกประเภทสินค้า จึงอาจกล่าวได้ว่าบัญชีคุณสินค้า คือบัญชียอดของบัญชีแยกประเภทสินค้า

2. วิธีบันทึกสินค้าคงเหลือสิ้นงวด (Periodic Inventory)

วิธีการบันทึกเกี่ยวกับสินค้า

	Perpetual		Periodic	
1. เมื่อซื้อสินค้า	เดบิต	สินค้าคงเหลือ	เดบิต	ซื้อ
	เครดิต	เจ้าหนี้	เครดิต	เจ้าหนี้
	ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ	
2. จ่ายค่าขนส่งเข้า	เดบิต	สินค้าคงเหลือ	เดบิต	ค่าขนส่งเข้า
	เครดิต	เงินสด	เครดิต	เงินสด
	จ่ายค่าขนส่งสินค้าเข้า		จ่ายค่าขนส่งสินค้าเข้า	
3. ส่งคืนสินค้าให้ผู้ขาย	เดบิต	เจ้าหนี้	เดบิต	เจ้าหนี้
	เครดิต	สินค้าคงเหลือ	เครดิต	ส่งคืน
4. ชำระหนี้ค่าซื้อสินค้า	เดบิต	เจ้าหนี้	เดบิต	เจ้าหนี้
	เครดิต	สินค้าคงเหลือ	เครดิต	ส่วนลดรับ
		เงินสด		เงินสด
	จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าโดยได้รับส่วนลด		จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าโดยได้รับส่วนลด	
5. เมื่อขายสินค้า	เดบิต	ลูกหนี้	เดบิต	ลูกหนี้
	เครดิต	ขาย	เครดิต	ขาย
	บันทึกการขายเชื่อ (ตามราคาที่ขาย)		บันทึกการขายเชื่อ (ตามราคาที่ขาย)	
6. เมื่อรับสินค้าคืน	เดบิต	รับคืน	เดบิต	รับคืน
	เครดิต	ลูกหนี้	เครดิต	ลูกหนี้
	บันทึกลดหนี้สำหรับสินค้าที่รับคืน		บันทึกลดหนี้สำหรับสินค้าที่รับคืน	
	บันทึกลดต้นทุนขาย			
	เดบิต	สินค้า		
	เครดิต	ต้นทุนขาย		
	บันทึกสินค้าที่รับคืน		ไม่บันทึก	

โดยสรุป วิธีการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินค้าแบบต่อเนื่อง ทำให้กิจกรรมสามารถทราบ มูลค่าสินค้าคงเหลือได้ทุกขณะ โดยไม่จำเป็นต้องทำการตรวจสอบและตีราคาสินค้าคงเหลือใน ขณะที่แบบบันทึกเหลือสิ่งใด จะแสดงเพียงสินค้าคงเหลือดันเป็นไว้ในบัญชี ระหว่างปีถ้าซื้อสินค้าเข้ามาจะแสดงไว้ในบัญชีซื้อ ทำให้กิจการไม่ทราบยอดสินค้าคงเหลือขณะใดขณะหนึ่ง ในวัน สิ้นปีจึงจำเป็นต้องทำการตรวจสอบและตีราคาสินค้าคงเหลือ

ตัวอย่าง การบันทึกบัญชีของกิจการขายสินค้า

บริษัท ธรรมชาติธุรกิจ จำกัด เริ่มดำเนินกิจการเมื่อ 1 เมษายน 2535 โดยออก จำหน่ายหุ้นสามัญ 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท รายการค่าระหว่างเดือนมีดังนี้ 2535

เม.ย.	2	ซื้อที่ดินเป็นเงินสด 200,000 บาท
	3	ซื้อเครื่องตอกแต่งสำนักงาน 45,000 บาท
	5	ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินเชื่อ 3,000 บาท ซื้อสินค้าเป็นเงินสด 10,000 บาท
	6	ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ 15,000 บาท

โดยผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระค่าขนส่งเอง 500 บาท แต่ให้ผู้ขายจ่ายแทนไปก่อน

8	ขายสินค้าราคากลุ่ม 4,000 บาท ในราคา 5,600 บาท เป็นเงินเชื่อ
10	ขายสินค้าราคากลุ่ม 6,000 บาท ในราคา 8,000 บาท เป็นเงินสด
11	ส่งสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 6 คืนผู้ขาย 1,000 บาท
12	ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ 8,500 บาท
15	ชำระหนี้ค่าสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 6 ได้ส่วนลด 2%
17	รับคืนสินค้าที่ขายไป เมื่อวันที่ 8 ราคา 700 บาท (ราคากลุ่ม 500 บาท)
19	รับชำระหนี้ค่าสินค้าที่ขายไป เมื่อวันที่ 8 ให้ส่วนลด 2%
20	ขายสินค้าเชื่อ 7,000 บาท (ราคากลุ่ม 5,000 บาท)
26	ซื้อสินค้าเป็นเงินสด 4,000 บาท
28	รับชำระหนี้ค่าสินค้าที่ขาย เมื่อวันที่ 20 ลดให้ 2%
29	จ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นเงินสด

ค่าเช่า	1,000 บาท
เงินเดือน	1,500 บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	400 บาท

เม.ย. 30 ตรวจนับและตีราคาสินค้าคงเหลือปลายงวดได้ 22,220 บาท (เฉพาะPeriodic จึงจะบอกมา)

	Perpetual	Periodic
2535		
เม.ย. 1 เงินสด 1,000,000		เงินสด 1,000,000
ทุนเรือนหุ้น 1,000,000		ทุนเรือนหุ้น 1,000,000
จำนวนหุ้นสามัญ 10,000 หุ้นๆละ 100 บาท		จำนวนหุ้นสามัญ 10,000 หุ้นๆละ 100 บาท
2 ที่ดิน 200,000		ที่ดิน 200,000
เงินสด 200,000		เงินสด 200,000
ซื้อที่ดินเป็นเงินสด		ซื้อที่ดินเป็นเงินสด
3 เครื่องตกแต่งสำนักงาน 45,000		เครื่องตกแต่งสำนักงาน 45,000
เงินสด 45,000		เงินสด 45,000
ซื้อเครื่องตกแต่งสำนักงานเป็นเงินสด		ซื้อเครื่องตกแต่งสำนักงานเป็นเงินสด
5 วัสดุสำนักงาน 3,000		วัสดุสำนักงาน 3,000
เงินสด 3,000		เงินสด 3,000
เจ้าหนี้ 3,000		เจ้าหนี้ 3,000
ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินเชื่อ		ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินเชื่อ
สินค้าคงเหลือ 10,000		ซื้อ 10,000
เงินสด 10,000		เงินสด 10,000
ซื้อสินค้าเป็นเงินสด		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด
6 สินค้าคงเหลือ 15,500		ซื้อ 15,000
เงินสด 15,500		ค่าขนส่งเข้า 500
เจ้าหนี้ 15,500		เจ้าหนี้ 15,500
ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ
8 ลูกหนี้ 5,600		ลูกหนี้ 5,600
ขาย 5,600		ขาย 5,600
ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ
ต้นทุนขาย 4,000		
สินค้าคงเหลือ 4,000		
บันทึกต้นทุนขาย		

	Perpetual		Periodic
10 เงินสด	8,000	เงินสด	8,000
ขาย	8,000	ขาย	8,000
ขายสินค้าเป็นเงินสด		ขายสินค้าเป็นเงินสด	
ต้นทุนขาย	6,000		
สินค้าคงเหลือ	6,000		
บันทึกต้นทุนขาย			
11 เจ้าหนี้	1,000	เจ้าหนี้	1,000
สินค้าคงเหลือ	1,000	ส่งคืน	1,000
ส่งคืนสินค้าให้ผู้ขาย			
12 สินค้าคงเหลือ	8,500	ซื้อ	8,500
เจ้าหนี้	8,500	เจ้าหนี้	8,500
ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ	
15 เจ้าหนี้	14,500	เจ้าหนี้	14,500
สินค้าคงเหลือ	280	ส่วนลดรับ	280
เงินสด	14,220	เงินสด	14,220
ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ได้ส่วนลด 2%		ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ได้ส่วนลด 2%	
17 รับคืน	700	รับคืน	700
ลูกหนี้	700	ลูกหนี้	700
รับคืนสินค้าที่ขายไป		รับคืนสินค้าที่ขายไป	
สินค้าคงเหลือ	500		
ต้นทุนขาย	500		
ต้นทุนสินค้าที่รับคืน			
19 เงินสด	4,802	เงินสด	4,802
ส่วนลดจ่าย	98	ส่วนลดจ่าย	98
ลูกหนี้	4,900	ลูกหนี้	4,900
20 ลูกหนี้	7,000	ลูกหนี้	7,000
ขาย	7,000	ขาย	7,000
ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ	

Perpetual			Periodic		
ต้นทุนขาย	5,000				
สินค้าคงเหลือ	5,000				
บันทึกต้นทุนขาย					
26 สินค้าคงเหลือ	4,000	ซื้อ			4,000
เงินสด	4,000		เงินสด		4,000
ซื้อสินค้าเป็นเงินสด			ซื้อสินค้าเป็นเงินสด		
28 เงินสด	6,860	เงินสด			6,860
ส่วนลดจ่าย	140	ส่วนลดจ่าย			140
ลูกหนี้	7,000	ลูกหนี้			7,000
รับชำระหนี้ให้ส่วนลด 2%		รับชำระหนี้ให้ส่วนลด 2%			
29 เงินเดือน	1,500	เงินเดือน			1,500
ค่าเช่า	1,000	ค่าเช่า			1,000
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	400	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด			400
เงินสด	2,900	เงินสด			2,900
จ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ					

สมุดบัญชีแยกประเภท (แบบ Perpetual)

เงินสด

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535				2535			
เม.ย. 1	ทุนเรือนหุ้น			เม.ย. 2	ที่ดิน		200,000
10	ขาย		1,000,000	3	เครื่องตกแต่ง		45,000
19	ลูกหนี้		8,000	5	สินค้าคงเหลือ		10,000
28	ลูกหนี้		4,802	15	เจ้าหนี้		14,220
			6,860	26	สินค้าคงเหลือ		4,000
			1,009,662	29	เงินเดือน		1,500
					ค่าเช่า		1,000
					ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด		400
							276,100

ลูกหนี้

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535				2535			
เม.ย. 5	ขาย		5,600	เม.ย. 17	รับคืน		700
20	ขาย		7,000	19	เงินสด		4,802
			12,600		ส่วนลด		98
				28	เงินสด		6,860
					ส่วนลดจ่าย		140
							12,600

รั้วสุดสำนักงาน

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535							
เม.ย. 5	เจ้าหนี้		3,000				

* สินค้าคงเหลือ

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535				2535			
เม.ย. 5	เงินสด		10,000	เม.ย. 8	ต้นทุนขาย		4,000
6	เจ้าหนี้		15,500	10	ต้นทุนขาย		6,000
12	เจ้าหนี้		8,500	11	เจ้าหนี้		1,000
17	ต้นทุนขาย		500	15	เจ้าหนี้		280
26	เงินสด		4,000	20	ต้นทุนขาย		5,000
			38,500				16,280

ที่ดิน

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535							
เม.ย. 2	เงินสด		200,000				

เครื่องตกแต่ง

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย. 3	เงินสด		45,000				

เจ้าหนี้

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย. 1	สินค้าคงเหลือ		1,000	2535 เม.ย. 5	วัสดุสำนักงาน		3,000
15	สินค้าคงเหลือ		280	6	สินค้าคงเหลือ		15,500
	เงินสด		14,220	12	สินค้าคงเหลือ		8,500
			15,500				27,000

ทุนเรือนหุ้น

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
				2535 เม.ย. 1	เงินสด		100,000

ขาย

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
				2535 เม.ย. 8	ลูกหนี้		5,600
				10	เงินสด		8,000
				20	ลูกหนี้		7,000
							20,600

รับคืน

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย.17	ลูกหนี้		700				

ส่วนลดจ่าย

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย.19 28	ลูกหนี้		98				
	ลูกหนี้		140				
			238				

* ต้นทุนขาย

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย. 8	สินค้าคงเหลือ			2535 เม.ย.17	สินค้าคงเหลือ		
10	สินค้าคงเหลือ		4,000				500
20	สินค้าคงเหลือ		6,000				
			5,000				
			15,000				

เงินเดือน

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย.29	เงินสด		1,500				

ค่าเช่า

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย.29	เงินสด		1,000				

ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย.29	เงินสด		400				

* แบบ Periodic ไม่มี

สมุดแยกประเภท (แบบ Periodic) เฉพาะบัญชีที่แตกต่างจาก Perpetual)

+ ชื่อ

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย. 5	เงินสด		10,000				
6	เจ้าหนี้		15,000				
12	เจ้าหนี้		8,500				
26	เงินสด		4,000				
			37,500				

ค่าขนส่งเข้า

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535 เม.ย. 5	เจ้าหนี้		500				

ส่งคืน

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
			2535 เม.ย.11	เจ้าหนี้			1,000

ส่วนลดรับ

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
			2535 เม.ย.15	เจ้าหนี้			280

ปิดบัญชี

Perpetual

ขาย	20,600
กำไรขาดทุน	20,600
โอนปิดบัญชีขาย	

Periodic

ต้นทุนขาย	38,000
ซื้อ	37,500
ค่าขนส่งเข้า	500
โอนปิดบัญชีเกี่ยวกับสินค้าที่มียอดเดบิต	
(ถ้ามีสินค้าต้นงวดก็จะโอนปิดด้วย)	
ส่งคืน	1,000
ส่วนลดรับ	280
สินค้าคงเหลือ(สิ้นงวด)	22,220
ต้นทุนขาย	23,500
โอนปิดบัญชีเกี่ยวกับสินค้าที่มียอดเครดิต	
และบันทึกสินค้าคงเหลือสิ้นงวด	
ขาย	20,600
กำไรขาดทุน	20,600
โอนปิดบัญชีขาย	

Perpetual		Periodic	
กำไรขาดทุน	18,338	กำไรขาดทุน	18,338
รับคืน	700	ต้นทุนขาย	14,500
ส่วนลดจ่าย	238	รับคืน	700
ต้นทุนขาย	14,500	ส่วนลดจ่าย	238
เงินเดือน	1,500	เงินเดือน	1,500
ค่าเช่า	1,000	ค่าเช่า	1,000
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	400	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	400
โอนปิดบัญชีต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายต่างๆ		โอนปิดบัญชีต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายต่างๆ	
กำไรขาดทุน	2,262	กำไรขาดทุน	2,262
กำไรสะสม	2,262	กำไรสะสม	2,262
โอนกำไรสุทธิเข้ากำไรสะสม		โอนกำไรสุทธิเข้ากำไรสะสม	

การผ่านรายการปิดบัญชีแยกประเภท แบบ Perpetual

ขาย

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535				2535			
เม.ย.30	กำไรขาดทุน			เม.ย. 8	ลูกหนี้		5,600
			20,600	10	เงินสด		8,000
				20	ลูกหนี้		7,000
			20,600				20,600

รับคืน

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535				2535			
เม.ย.17	ลูกหนี้			เม.ย.30	กำไรขาดทุน		700
			700				700
			700				700